

Monumentnummer*: 507094

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 20 mei 1997
Kadaster deel/nr 82649/171

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Dokkum	Noardeast-Fryslân	Fryslân

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Dokkum	B			2023

Omschrijving**

Inleiding

De BEDEVAARTKAPEL naast het processiepark werd in 1933/34 pro-deo ontworpen door de architect H.W. Valk uit 's-Hertogenbosch in Neo-Romaanse stijl. De openluchtkapel werd tussen 8 februari en 6 juli 1934 gebouwd door de firma N.V. Bredasche Betonbouw, die in het jaar eraan voorafgaande ook de restauratie van de parochiekerk uitvoerde. Op 5 juni 1934 werd door deken J.H. Vaas een zandstenen gedenksteen in een van de pijlers van het priesterkoor gemetseld. Het bouw materiaal werd geleverd door de steenfabriek Schenkenschans bij Leeuwarden. De kapel biedt ruim 1600 zitplaatsen aan pelgrims. De open ingangspartij van de kapel werd in 1987 gewijzigd door een afsluiting van hout en doorzichtige kunststofpanelen. Bij het herstel van het processiepark werden de rondboogvensters aan de buitenzijde voorzien van traliewerk.

Omschrijving

Het symmetrische grondplan van de openluchtkapel bestaat uit een halve cirkel, waarin een processiegang is ondergebracht, met tussen de uiteinden van de omtreklijn een rechte afsluiting die de beide sacristieën met elkaar verbindt. De halve cirkel en de gang tussen beide sacristieën wordt onderbroken, respectievelijk door de toegangspartij en het priesterkoor, die in elkaars verlengde liggen. De entree is een drieboogige toegangspoort met een T-vormige plattegrond en bestaat uit lage zijpoorten aan weerszijden van de hoge middenpoort, die aan de achterzijde en haaks daarop is verlengd met een lichtbeuk met trekstangen. Aan beide wanden twee ronde vensters.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De buitenmuur rust op een betonvloer en heeft een gemetselde plint met een afgeschuinde lijst. De gevel is opgetrokken in gele en geel-rode bakstenen van een groot formaat. De bakstenen zijn in royaal gebruikte metselspecie gelegd en het metselwerk is niet nagevoegd. Het exterieur is horizontaal geled door éénmaal versneden steunberen, belegd met dakpannen, en per travee twee kleine rondboogvensters met gekleurd glas-in-lood. De dakschilden zijn belegd met rode ongeglazuurde Hollandse pannen. Het tongewelf van de processiegang is geled door stompe spitsboogvormige scheibogen die op uitkragingen aan de pijlers tussen de processiegang en de zitplaatsen voor de pelgrims rusten. De pijlers zijn onderling verbonden door segmentbogen. Op de uitkragingen van de muurpijlers steunen eveneens de muurstijlen met korbelen, van het luifeldak boven de zitplaatsen van de pelgrims. De luifel wordt aan de binnenzijde gestut door een houten standvink waaraan een kort luifeldak schorend op korbelen. Zowel de processiegang als het zitplaatsengedeelte hebben een ziende kap. Langs de muur staan eenvoudige houten zitbanken op gestapelde bakstenen. Onder de aankapping staan, in theateropstelling, geverniste houten banken met knielplanken. Het binnenterrein is niet overdekt en heeft een gazon. Het priesterkoor staat haaks op en wordt doorsneden door de gang tussen beide sacristieën. Het koor wordt overdekt door een hoog half rond gewelf en een driezijdig gesloten schilddak, met op de nok een smeedijzeren kruis. In de halfronde koormuur zijn vijf rondboogvensters met gekleurd glas-in-lood. Het koor is bevloerd met ongeglazuurde plavuizen en ingericht met een hardstenen altaar waarboven een houten triomfkruis. Aan één van de pijlers hangt een klein bronzen luidklokje zonder opschrift; aan de voet van de standvinken zijn ijzeren vlaggestokhouders. Aan weerszijden van het koor zijn in de buitengevel van de gang twee rondboogdeuren. Eén van de sacristieën, die thans is ingericht als bidkapel, heeft vier vensters met glas-in-lood, voorstellend een jonge edelman met hond en een dame in middeleeuws kostuum, een monnik en een buste van de H. Bonifatius.

Waardering

De Bonifaciuskapel uit 1934 is van algemene cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde:

- als bijzondere uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling, in het bijzonder van het katholieke réveil in de twintiger en dertiger jaren,
- als bijzondere uitdrukking van een historisch-religieuze continuïteit nabij de zogeheten Bonifaciusbron,
- vanwege de cultuurhistorische betekenis van de kapeltypologie in relatie tot de groeiende waardering in de dertiger jaren voor openlucht activiteiten,
- als laat voorbeeld van de Neo-Romaanse stijl,
- als hoofdonderdeel van een groter complex,
- vanwege de hoge kwaliteit van de bebouwing en de historisch-ruimtelijke relatie van de kapel en het processiepark met de zogeheten Bonifaciusbron,
- vanwege de hoge mate van gaafheid van de bedevaartkapel, zowel van het exterieur als het interieur,
- vanwege de zeer hoge esthetische kwaliteit van het ontwerp,
- vanwege de hoge mate van typologische en functionele zeldzaamheid op provinciaal niveau.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Religieuze gebouwen	Kapel (F)	Bedevaartkapel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister
** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument
Datum van downloaden 26 april 2024